

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskaral
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez pe-
sebae naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 A.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 24.

V Mariboru, dne 16. junija 1898.

Tečaj XXXII.

Ravnanje c. kr. naddavkarije v Ptuj.

Ptuj, dne 12. junija 1898.

Nove davčne zakone imamo.

Zemljiščinim posestnikom podeliti bi se morale vsled teh zakonov olajšave pri dači. Vsak zemljiščin posestnik je to olajšavo že v minolem letu težko pogrešal ter željno pričakoval. Isto se godi tudi letos.

Temu se ni čuditi, če se pomisli, da je lani in predlanskim toča in povodenj uničila vse kmečke pridelke, in sicer tako, da morajo letos celo najbolji posestniki živež kupovati.

Koliko je od lani sem po vaseh govedih in konj poginilo vsled nezdrave krme, o tem še govoriti ni. Gotovo je naše ljudstvo v takih gospodarskih stiskah, kakor še dosihdob nikoli ni bilo.

Temu navzlic pa se pri naši c. kr. naddavkariji do danes še vedno pobira in iztirjava zemljiški davek po starem predpisu! Ako kdo zahteva sploh predpis pravega davka in naklad za to leto, se nikomur ne ustreže, ampak se milostno vzame plačilo po stari meri!

Od kod neki naj jemljejo zemljiški posestniki denar za dačo? Ali gospodom pri slav. c. kr. okrajnem glavarstvu v Ptuj in pri c. kr. naddavkariji v Ptuj ni znano, da zemljiški posestnik danes nima prav nobenih dohodkov in da si ne more nikjer dobiti denarja?

Pri c. kr. naddavkariji v Ptuj sedi toliko uradnikov, da bi bili že davno lahko izvršili vse priprave za postavno dovoljen odpis

zemljiškega davka in za pravilen predpis letošnjega davka!

Ta zamuda ni opravičena in se ne da nikakor opravičiti! Treba je, da tu poseže vsaka občina po svojem zastopu vmes. Mi svetujemo vsem občinskim odborom, da takoj sklenejo in odpošljejo na c. kr. namestnika v Gradcu pritožbo pismeno ter v teh zahtevajo postavno dovoljen odpis pri zemljiškem davku in pravilen predpis tega davka za letošnje leto.

Ni misliti, da bi take pritožbe na c. kr. namestnika ostale brez uspeha, ker je pričakovati, da bodo te pritožbe podpirali na pristojnem mestu vsi deželni in državni poslanci! —

Če pa se občine ne bi ganile in bi se bale malega truda, katerega povzročijo take pritožbe, ostalo bode gotovo vse pri starem glede davkov. Torej nikar rok križem držati, ampak na delo!

Avstrijsko-ogrška nagodba.

III.

Doslej smo govorili o avstrijsko-ogrski zvezi, kolikor se tiče carine; sedaj pa hočemo izpregovoriti o tej zvezi z ozirom na trgovino. Jako važnega pomena so pri naših žitnih cenah železnični tarifi. To je lahko uvideti. Središče žitne trgovine avstrijske je Budapešta, in tam se delajo žitne cene, veljavne za vso državo. V naši polovici bode torej meter-cent vedno stal ono svoto, ki jo stane v Budapešti, pomnoženo za vozarino

v dotični kraj. Čim bližji je kraj Budapešti, tem nižja cena, ker je vozarina manjša. Po železnični vozarini bi torej bilo mogoče, našemu domačemu žitu dati nekoliko več vrednosti. Ali ogrski židje so se uže bali, da bi v tostranski polovici jeli kupovati žito iz Rusije, če bi vozarina bila nekoliko višja; in kaj so torej storili, da mi vsako zrnce nehoté od njih kupujemo? Leta 1882. je ogrski trgovinski minister, ne prašaje mnenja dunajskega ravnateljstva avstr.-ogrške državno-železnične družbe, dognal s tostransko vlado pogodbo, vsled katere se morajo žita ogrske meje v naše kraje dovažati po tistem tarifu, ki je veljavna na Ogrskem. Tam pa je vozarina jako nizka. — Pa tudi na privatne železnice vedela je ogrska vlada uporabiti ves svoj vpliv; južna železnica služi povsem ogrskim interesom in ima za veliki ogrski izvoz neverjetno nizke vozne tarife. Kako bi tudi bilo drugače; vrana vrani ne izkljuje očesa, žid pa ne židu. In tako tudi po železničnem tarifu ni mogoče, našemu žitu dati nekoliko več vrednosti. Zraven tega pa so običajne takozvane refakcije, ki so navadno tajne, in po katerih železnice takim, ki mnogo izvažajo, koncem leta povrnejo velik odstotek vplačane vozarine. Malega producenta, ki toliko ne izvažajo, da bi dobil pravico do refakcij, morajo le uničiti, ker s ceno ne more nikdar iti tako nizko, kakor oni žid, ki izvažajo na veliko. Po vladnem predlogu morajo se vsi vozni tarifi dogovoriti od obeh vlad in tajne refakcije odpraviti. Ali bo kaj pomagalo, če bo nagodba sploh kedaj veljavna? Niste li vladi tarife državnih železnic tako

Listek.

Slika iz Vojnika.

Pred nekaj dnevi grem iz poštene Brezovnikove trgovine po trgu domu. In čujte, kaki razgovori zazvenijo na moja ušesa! Dva tržana, Slovenec in polu-Nemec, se razgovarjata o občinskih volitvah. Prav debele sta si tu pa tam povedala. Kar mi je ostalo v spominu, hočem tukaj naznaniti:

Purgar: «Veš, kaj je novega?»

Tržan: «No, kaj pa si zvedel? Le hitro mi povej!»

Purgar: «V kratkem bomo imeli volitve, in mi Nemci moramo zmagati.»

Tržan: «Kedaj se pa ti je to sanjalo, da boste zmagali?»

Purgar: «No, boš pa videl, koliko Nemcev bo prišlo k volitvi.»

Tržan: «Kje bi se vas le kaj vzelo? Ti menda tudi misliš z Nemci potegniti, akoravno tako nemščino lomiš, da bi je še moj psiček ne poslušal rad. Sicer pa drugi niso veliko boljši pri svoji nemščini. In še tisti, ki jo lomijo le za silo, so tako redki, da se je sam vaš župan Stallner bal, da bodo kmalu izumrli. Zato je ustanovil fabriko, da bi se več Nemcev pripravilo. To je nemška

šola, v katero lovite slovenske otroke, da bi tu bilo več Nemcev. Veš, pa posiljena reč ni dobra. — Odkod bo tedaj toliko Nemcev k volitvi prihrulo?»

Purgar: «Od vseh strani nam bodo prišli na pomoč.»

Tržan: «Zdaj že vem, kaj misliš. Stvar mi je dobro znana. Kar vas je posili-Nemcev v trgu, ste se enkrat na prste prešteli in ste spoznali, da bo Nemcem pri občinskih sedežih kmalu odklenalo. Prejšnje čase smo Slovenci res bili tako dobri ljudje, da smo radi tako plesali, kakor so nam Nemci zagodli, pa zdaj hočemo biti Slovenci gospodarji na zemlji slovenski. Vi ste spoznali, da je to jedino pravično. Da bi pa zmago od naše strani zabranili, ste si hoteli pomagati z nepošteno zvijačo.»

Purgar: «Kaj praviš? Mi delamo z nepošteno zvijačo?»

Tržan: «Kako pa drugače. Ali ti naj to natančneje dokažem?»

Purgar: «No, dokaži mi, ako moreš in znaš?»

Tržan: «Tega mi ne moreš utajiti. Vas je bilo premalo, da bi si upali zmagati pri volitvah, zato ste tako-le napravili: Prodali ste ali bolje rečeno, razkosali ste košček zemlje, njive in travnike raznim tujcem iz Celja, Vitanja, Konjic in Laškega, da bi ti

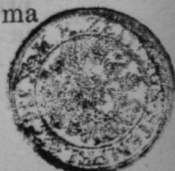
novi posestniki dobili pri nas volilno pravico. Pa vsak pameten človek se bo smejal, ako mu povem, kaki posestniki so novi volilci. Toliko zemlje je na vsacega prišlo, da če se na svoje posestvo vsede, njegove noge na njivico tretjega sosedu segajo.

Purgar: «Kaj se boš norčeval? Ali ne veš nič drugega?»

Tržan: «Ali menda ni res, kar pravim! Nekateri izmed novih volilcev plačuje 1 kr., reci: jeden krajcar letnega davka, (takih je več in med njimi neki vitanjski Edvard Mulej.) Drugi plača od svojega novo pridobljenega zemljišča cela dva krajcarja davka (takih je devet; med njimi je tudi vitanjski zdravnik dr. Lautner, Franc Findenig, laški dr. Adolf Mravlag). Zopet drugi so si toliko zemlje pridobili v trški občini, da na leto plačujejo po 3, 6, 8, 10 krajcarjev davka. Kako veliki so novi posestniki in novi volilci, to si lahko preračuni še tisti, ki še metra nikoli videl ni. No, vi purgarji pač znate, kakor tisti Miha, ki je tele s svedrom klal.»

Purgar: «Kdor zna, pa zna. Pri volitvi se bomo pa le vsi videli in Nemcev bo le veliko prišlo.»

Tržan: «Ne hvali dneva pred večero m. Znabiti bodo vsi ti posiljeni volilci rajše do ma

nizko nastavili? In zakaj se prepovedujejo le tajne refakcije, a ne refakcije sploh? Ali javne refakcije malemu kupčevavcu ali producentu ne škodujejo?

Važna je določba glede na promet z živino med obema državnima polovicama. Doslej takih določb ni bilo, in vsled tega so Ogrski nam, pa tudi skoz naše dežele v inozemstvo živino uvažali, je-li ta bila zdrava ali ne. To pa je bilo naši trgovini z živino v veliko kvar, ker pogostokrat bila je prav iz Ogrske došla živina uzrok, da so sosedne države svoje meje uvozu naše živine zaprle, ali celo smatrale naše dežele za okužene; vsled tega je cena naši živini čestokrat jako padla in škoda naša bila ogromna. Veljati ima sicer tudi za naprej, da ne moremo zabraniti vhoda ogrski živini v Avstrijo, toda izkazati bi se moralo o vsaki vpeljani živali, da prihaja iz popolnoma zdravega okraja, ter da jo je naš avstrijski zdravnik za živino pri vходу spoznal kot zdravo. Da pa se smemo na ogrske izkazke zanašati, izgovorila si je naša vlada pravico, da sme po naših zdravnikih dati preiskavati ondotne naprave ter se prepričevati, ali se na Ogrskem vestno postopa ali pa ne.

Tudi z ozirom na trgovino z živili smemo dogovor naše vlade z ogrsko odobravati. Znano je, da se dandanes uže skoro vsako živilo ponareja ali pači: moka, surovo maslo, mleko, sir, maslo, svinjska mast, vino, olje i. dr. K žitu meljejo sadro (gips), kremenec, fižol, surovo maslo, takozvani margarin, ki se po tovarnah nareja iz govejega loja ter barva z orleanom, da je videti kakor pristno, vino se umetno kemično sestavlja itd. Seveda taki proizvodi škodujejo želodcu kakor mošnji, ker niso tretjino tega vredni, kar stanejo. Najstarejša izmed goljufij, ki so jele iti na veliko, je ona z vinom. Radi tega je uže l. 1880. naša avstrijska vlada izdala za to državno polovico glede na napravo in prodajo umetnega vina zakon in naredbo k temu zakonu. Leta 1896. pa je uže bila primorana izdati zakon uravnavajoč postopanje v trgovini z živili sploh; tudi ta zakon se vina zopet tiče. Avstrija je torej doslej »nekaj« storila v varstvo pristnih živil; ali to »nekaj« tudi kaj pomaga ali ne, to je drugo vprašanje. Z ozirom na živila, ki se proizvajajo v tostranski polovici, sta omenjena zakona uže menda kolikor toliko koristila; toda znano je, da nekaterih živil dobivamo skoro vse, kar potrebujemo, drugih zopet jako mnogo iz Ogrske, ki pa doslej nima zakonov varujočih pristna živila. Pri nas je na pr. sicer tudi dovoljeno narejati in prodajati umetno vino, ali le kot tako, ne pa umetno za pristno;

kdor to dela, mora biti kaznovan; na Ogrskem pa se sme umetno vino prodajati za pristno, ne da bi se kaznovalo. In tako dobivamo iz Ogrskega mnogo umetnega vina in sploh mnogo umetnih ali popačenih živil za pristno blago, katero kot tako plačujemo, in ki naše izpodriva in še na slab glas spravlja. Po novi nagodbi bi se za obe državni polovici imeli izdati enake zakone namenjeni v varstvo pristnih živil.

Gotovo pameten je tudi člen nove pogodbe, po kojem se uravna konzularni urad. Konzuli so namreč uradniki, ki so od celokupne države nastavljeni na najmenitnejših svetovnih trgoviščih v varstvo trgovinskih koristij avstrijsko-ogrsk države. Ta hip ima naša država na meroma 500 mestih konzulate. Dosedaj sta pri tej uredbi imela besedo le trgovinska ministra, odsihmal pa bi naj tudi kmetijska ministra imela pravico vtikati se v konzulatne zadeve. Prav tako. Tudi se hočejo odslej konzulatom prideljevati kmetijski veščaki, ki bi imeli opazovati ondotni razvoj trgovine s kmetijskimi in gozdarstvenimi pridelki, ter svoji vladi marljivo poročati, da ta na podlagi takih poročil lahko ukrepa, kar je državi v korist. Mnogokrat se na pr. zgodi, da se je katero leto ta ali oni pridelak ravno pri nas dobro obnesel, dočim ga po sosednih državah pomanjkuje. Mi tega ne vemo, in inozemski kupci, ki so privrleli k nam, nam to, za kar bi lahko dobili ogromne svote, izderejo iz rok za mal denar. Takim škodam naj se po tej uvedbi pride v okom.

In končno naj še, predno pridemo na druge točke, pohvalno omenimo oni člen pogodbe, ki daja tudi kmetijskima ministroma pravico, dogovarjati se z ministrom za zunanje stvari in s trgovinskima ministroma o vsebini carinskih in trgovinskih pogodb ter te-le določevati. Žalibog jih doslej pri sklepanju take pogodbe nikdo ni vprašal sveta, sicer bi naša država menda ne bila sklenila z Italijo tako nizke carine za italijansko vino, ki nam je na toliko škodo.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 14. junija 1898.

Državni zbor je prekinil za negotov čas svoje delovanje, boljše rečeno, ustavil je popolnoma svojo delavnost. Vlada se je zdaj prepričala o trmoglavosti nemških nasprotnih strank, ki ne pripustijo, da se izvoli večkrat imenovani jezikovni odsek, ki naj izdela jezikovno postavo, pravično vsem avstrijskim narodom.

Vse nemške stranke — iz-

vzemši nemške katolike — nočejo sprave s Slovani, temveč nadvlado nad njimi. Izmed krščanskih socialstov smo slišali te dni besedo: »Nemški jezik mora postati državni jezik v Avstriji, potem šele bo mir«. Tej terjatvi se ne morejo in se ne smejo nikdar udati avstrijski Slovani, sicer si izkopljem o sami svoj grob. Kakor delajo na Ogrskem Mažari s slovanskimi narodi in jih siloma spreminjajo v Mažare; kakor počenjajo Prusi s Poljaki, katerim jemljejo njihova posestva ter izročajo Nemcem; enako bi se godila nam Slovanom, če pripoznamo nemški jezik na kateri koli način kot državni jezik.

Vlada je torej izprevidela, da s samim ropotanjem ne gre dalje. — V pondeljek 13. junija je izdala razglas, da je državni zbor preložen. To ima nekaj dobrega na sebi. Če se morda v bližnji bodočnosti sklene mir med Čehi in Nemci in se skliče zopet državni zbor, ne bo potem treba voliti novega predsedništva in ne vlagati vnovič raznih postavnih načrtov; moglo se bo o teh stvareh obravnavati, ki so se dozdej predložile državnemu zboru. Kaj pa takrat, če vlada ne napravi miru med Čehi in Nemci? Kdo bi mogel na to vprašanje že danes odgovoriti?

V torek 14. junija je bilo v zbornici silno živahno, četudi ni bilo seje. Vsi klubi so zborovali ter se posvetovali; nekateri so imeli celo seje pred- in popoldne. Parlamentarna komisija večine je imela dolgo sejo, v kateri je sklenila, objaviti razglas na volilce. V tem razglasu naznanja večina, da je vse storila, kar ji je bilo mogoče, da napravi mir v zbornici. Izvolila je namesto poprejšnjih predsednikov novo predsedništvo, nad katerim se Nemci ne morejo spodtikati. Nov predsednik, dr. Fuchs, je prekladal veljavnost lanskega zborničnega sklepa, da se naj poslanci-rogovileži pomečejo iz zbornice; nadalje se je pripustilo, da so smeli govorniki v jezikovni razpravi govoriti o stvareh, o katerih bi se ne smelo razpravljati. Večina državnega zbora je srčno želela, naj se obravnava o silno važnih vladnih predlogah, ki so našim bralcem že dobro znani: o odpravi desetka pri zapuščinah, o odpravi mitnine, o odpravi kolekarje in časopise, o državnem proračunu itd.

Predsednik državnega zbora je sklical vse načelnike raznih strank, naj se dogovoré ter dovolijo mirno razpravo o teh stvareh, ki bi bile Nemcem ravno tako koristne kakor Slovanom; vse zastonj! Nemški prusaki so soglasno odbili to ponudbo. Kako silno propada naše gospodarstvo vsled obstoječih razmer, je razvidno iz tega, da dozdej znaša

kašo pihali, kakor pa k volitvi prišli. Naši slovenski poslanci so se že na Dunaju pri ministru pritožili in, ako je še kaj pravice na svetu, se bodo še vsi trški Nemci za ušesi praskali.»

Levom v razmesarjenje.

Zgodovinska povest. Prevel Krutogorski.

(Dalje.)

Za ribiško selo so nastopili hudi časi. Vsi so bili dolžni bežati: možje, ženske in otroci, — vsi, ki so bili Kristusove vere v malem ribiškem selu, ležečem na morskem obrežju, pičlo uro hoda od Kartagena. Mirno življenje ribičev je bilo namreč razrušeno z novim ukazom cesarja Decija, kateri je zahteval, da se morajo v državi izvrševati stari obredi v vsi svoji preobilni strogosti, a kristjane pa je proglasil za sovražnike cesarstva in puntarje, preteč jim, če se ne bodo pokorili cesarjevi volji, s sramotno smrtjo. Bil je določen čas, ob katerem so morali priti vsi kristjani, zabilježeni v spisih, pred magistrat ter se odpovedati svoji veri. Kristjani se sicer niso ustrašili povelja in še bežati niso mislili, veseleč se da bodo mogli trpeti za Kristusa. Toda baš istočasno je prišlo naročilo od kartagenskega škofa, kateri je svetoval kristjanom bežati, češ, da še ura

volje Božje zanje ni prišla. Ubogali so. Ko so prišli po nje vojaki rimskega namestnika, je bilo selo pusto, kakor da je izumrlo.

Kam so se skrili prebivalci?

Daleč od obrežja, na odkritem morju, se je dvigal iz vode samotni kamenit otok, — pravzaprav ogromna kamenitna stavba. S čolnom se je bilo možno pripeljati okoli nje v jedni uri. Navpično so padale v morje njene mračne, gole stene; ob burji se je vanje zaganjalo morje, ob tihem vremenu oblival jih je priliv se svojo belo peno in nikoli še ni človeška noga stopila na puščoben otok, le orli in jastrebi so gnjezdili na njegovih visočinah.

Nek mlad ribič izmed kristjanov je bil za časa ribarjenja zasačen od burje, katera je zanesla njegov čoln v odkrito morej. Srečno se je boril z viharjem, in ko se je le-ta ulegel, ni vedel kje se nahaja. Nebo je bilo namreč povsem oblačno, kajti pri vedrem nebesu bi lahko po solncu spoznal, kje leži obrežje. Veter je prignal njegov čolnič k osamelemu otoku. Tu je ribič zapazil, da se z jedne strani skale umikajo na znotraj in tvorijo nekako malo pristanišče. Morje je bilo mirno, ribič je plul tjakaj in mislil zasidrati, ko je mahoma zazrl v navpični skali ozko polokroglo votlino. Smelo je vesljal tjakaj. Votlino je kmalu preplul in glej, mladi

ribič je zrl pred seboj majhen skalnat otok. Skale so bile proti notranjem jezercu lepo zložne in porasle z drevjem in grmovjem, kojih semena je zasejal todi veter. Tanka struja liki kristal čiste vode se je vila po trati na otoku in žuboreč padala v jezero. Niti jeden zvok ni rušil mrtve tišine tega otočiča.

Mladi ribič je po kratkem odmoru srečno dospel do obrežja in je povedal svojem o svoji čudni iznajdbi; no bodisi da njegovemu pripovedovanju niso verjeli, ali niso pripisovali dosti važnosti, le poslušali so ga in — pozabili.

Le-sem se je skrila zdajci mala kristjanska občina, sledeč ribiču kot kažipotu. Dvajset mož, devetnajst žensk in štirinajst otrok — skupaj toraj triinpetdeset duš — se je izročilo morju, koje usmiljenjše kakor ljudje, jim je dalo varno zavetišče. Ubežniki so vzeli s seboj mreže, razno domače orodje in nekaj moke, vina in sočivja. Na največjem čolnu se je nahajal leseni križ, okoli kate-rega so se navadno zbirali k molitvi in opravljali duhovne pobožnosti. Bil je mesec maj in ni se bilo bati viharjev. Vsled ugodnega vetra so že proti večeru zazrli pred seboj skalo, ali se ji niso upali bližati, ker je bilo morje nemirno. Vso noč so bili jadrali okoli otočka, in šele proti jutru, prepri-

izvoz našega blaga za 25 milijonov manje, kakor v enakem obroku pretečenega leta. Vsem avstrijskim narodom bi bilo v neizmerno korist, ako se uveljavijo večkrat omenjeni postavni načrti. Tudi z Ogrbi bi se dala zdaj skleniti ugodnejša pogodba. Okoli 14 milijonov bi nam bilo manje plačevati letnih skupnih stroškov, kakor smo jih plačevali dozdej. Vse to bi se bilo zdaj lahko doseglo; toda trmoglavim nemški prusaki niso dovolili razprave o teh zadevah. Večina državnega zbora, ki zdaj zopet skupaj drži, toraj ni kriva, da se ni moglo nič storiti za blagor naših volilcev.

To hoče povedati razglas večine držav. zbora do naših volilcev. Vse škode, katero bodo naša ljudstva še nadalje trpela, so krivi poslanci, ki trobijo v Schönererjev in Wolfvrog. In ti poslanci so nemški liberalci in nemški narodnjaki. Avstrijska zgodovina bo še enkrat ostro sodila čez nje!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Vsi dunajski šolarji se bodo v slavnostnem obhodu poklonili presvetlemu cesarju, da mu s tem izrazijo svoje veselje nad njegovim 50letnim vladanjem. — Na Dunaju se je ustanovilo slovansko trgovinsko društvo, ki hoče raztegniti trgovsko organizacijo po celi Avstriji ter slovanski trgovini pripomoči do boljše bodočnosti.

Češko. V Brnu so slavili Čehi učenjaka-rojaka Palackyja. Brnski Nemci so pozdravili došle goste z žvižganjem, palicami, kamenjem in gnjilimi jajci. Posebno jim je bodel v oči praški župan, dr. Podlipny. In nemška omika bi nam naj bila v vzgled!

Koroško. Tudi celovski mestni zbor je izrekel soglasje z razpuščenim graškim mestnim zborom. Ali je sedaj lažje pri srcu modrim celovskim očetom? — V Št. Janžu v spodnjem Rožu je pri občinskih volitvah zmagala slovenska stranka, čeprav so nasprotniki uporabljali vse zvijače, da premagajo Slovence.

Kranjsko. Nova topničarka vojašnica v Ljubljani bode imela na prvem mestu slovenski napis. — Škof dr. Jeglič so obiskali tudi delavske hiše. Ljudstvo je občudovalo prijaznost škofovo z delavci.

Goriško. Nemški listi so pisali, da slovenski poslanec, grof Coronini, iz nemarnosti ne prihaja k sejam državnega zbora. Dokazalo se je, da je grof bolan in s tem se

čavši se, da jih nihče ne zasleduje, so se odločili kreniti k votlini. Drug za drugim so prepluli temni prehod. Stopivši na suho, se je mala občina zbrala okoli svojega predstojnika in oglasila se je zahvalna pesem Gospodova. Za tem je bil vsajen v zemljo križ. Može so posekali nekaj dreves, si postavili kolibe, podobne hišicam in v mraku so legli spat z zavestjo, da so todi varnejši, nego kjerkoli si bodi na zemlji. O pomanjkanju ni nihče mislil, kajti morje jim je dajalo obilo rib in drugih morskih prebivalcev, a s seboj pripeljanega živeža je pri zmerni rabi zadostovalo za mnogo tednov.

II.

«Pogasite ogenj! Jadro je vidno!» ta klic se je često razlegal na malem otoku s površja skale, na kateri je celi dan stražil čuvaj, opozarjaje tovariše na ladjo, ako se je prikazala na morju. Ognji so brž ugasnili, da bi dim ne izdal na otoku prebivajočih, in kristjani so preživeli nekoliko nemirnih minut, dokler se jadro ni skrilo iz vida.

Danes je spet zadonel z vrha svareč klic in ognji so ugasnili. Pred tlečimi ostanki ognjišča je sedela Perpetua, njej nasproti Anton, predstojnikov sin. Bil je to priprost ribič, ne znajoč ne čitati ne pisati, a jeden najboljši svoje stroke. Morje ga je že zarana

je tudi opetno dokazalo, da nemški listi radi lažejo o Slovanih.

Trst. Proti slovenskemu škofu tržaškemu rujejo Italijani vseh stanov neprestano. Nezdrav je narod, ki ne spoštuje svojih zakonitih predstojnikov!

Vnanje države.

Vojska. Špancem se slabo godi na Kubi. Amerikancem se je celo posrečilo izkrcati 600 vojakov na suho, ki se sedaj bojujejo s španjskimi četami za morską pristanišča. Tudi na filipinskih otokih jim sreča ni milejša. Na morju preže na Španjce ameriškanske ladije, na suhem pa se jim je boriti z domačimi ustaši. Doma na Španjskem vlada zaradi teh neuspehov velika nevolja nad sedanjim ministerstvom, katero dolžijo, da je s svojo počasnostjo veliko zakrivilo na nesreči španjske domovine. Ustaši vzdigujejo tudi na Španjskem vedno bolj drzovito svoje uporne glave.

Nemško. Na Nemškem se je razvilo veselo volilno gibanje. Najbolj živahno je med socialisti in katoličani. — Nemški cesar bo potoval v Jeruzalem, da obiše sveto deželo.

Francosko. Še vedno se ne ve, ali bo dobila sedanja vlada dovolj močno večino v zbornici ali ne. Ako se hoče vzdržati, opirati se bo morala tudi na monarhistično in katoliško stranko. Zadnja poročila pa pravijo, da misli sedanje ministerstvo odstopiti, in Ribot bo dobil nalogo, sestaviti novo vlado.

Rusko. Ruska vojna moč se tako množi, da postaje sosedom veliko število ruskega vojaštva nadležno. — K ruskemu carju pride na obiske bolgarski knez Ferdinand, da se opraviči pred carjem zaradi svojega zadnjega izleta v Carigrad.

Grško. Turške čete so zapustile pri zadnji vojski zasedana grška mesta v Tesaliji. — Sedaj bodo zopet države pritiskale na Turčijo, da dobi Kreta samoupravo. Grški prestolonaslednik ima veliko upanja, da pride kot guverner na Kreta.

Cerkvene zadeve.

† Anton Čeh,

vzgleđ krščanskih mladeničev.

«Človek je kakor trava na polju, kakor roža pricvete in zopet hitro odcvete, in ne ostane.» Te besede sv. pisma so mi prišle na

naredilo trdnega in možkega, in utrdilo njegovo telo in dušo. Bil je močan, krepkega zdravja, visoke rasti, lepega telesa, ali posebno lep se ni mogel imenovati. A izraz dobrodušnosti je krasil njegovo sveže, cvetoče lice.

Pravil ji je, da jim je živež pošel in da so može danes zjutraj sklenili poslati dva izmed njih v Kartago po moke in vina.

«No, ti ostaneš tukaj, ne pojdeš v Kartago?» je razburjeno vprašala mahoma ona.

«Osoda je zadelala mene in Katona,» je odvrnil on.

«Ne, ti ostaneš, ti moraš ostati!» je zopet izpregovorila. Me ne potrebujemo ne vina ne moke. Česar nimajo možki, brez tega morejo izhajati i ženske. Idi, prsi svojega očeta, naj pošlje mesto tebe koga drugega. Tebe poznajo v Kartagi. Može niso pomislili na to, da si ti najčesče izmed vseh nosil ribe na trg. Tebe spoznajo, primejo in izgubljen si.»

Ona ni govorila samo z besedami, no, tudi s pogledi. Srce mladeničevo je radostno utripalo. Česar se ni smel nadejati, o čemur si niti misliti ni upal, to se mu je sedaj dozdevalo uresničeno. Ta deklica, na kojoj je bil vaje gledati, kakor na nekaj višjega, je jasno pokazala, da ji je on ljubši nego drugi mladeniči . . .

misel, ko sem zagledal v sredo, dne 18. maja, belobarvano rakev, katera krije telesne ostanke blagega in bogoljubnega mladeniča Antona Čeha. Da, mladenič v najlepših letih, v cvetu svojega življenja, moral se je posloviti od ljubega očeta, od sester, od svakov, ločiti se od svojih dragih mu tovarišev in prijateljev ter se preseliti tje v neznanu mu večnost.

Ker je bil ranjki v resnici pošten in bogoljuben mladenič, zato mu naj bo na tem mestu postavljen majhen spomenik! Luč sveta je zagledal pokojni Tone dne 19. maja 1873. Njegova zibelka mu je tekla v hiši poštenih, ter bogoljubnih starišev Čehovih, po domače Gazdečevih, v Župetincih. Prva mladeniška leta je preživel doma pri svojih stariših, kateri so ga prav skrbno in lepo odgojevali in pozneje v domačo šolo poslali, v kateri se je tako pridno in skrbno učil, da je bil vedno prvi med tedanjimi svojimi součenci.

Ko je iz šole izstopil, je prav pridno pomagal svojim starišem pri domačem delu, dokler se ni šel potem kovačije učiti. Kot kovaški pomočnik je popustil težko kovaško delo, ter se začel zidarskega učiti. Letos je pa šel 20. marca kot zidarski pomočnik v Maribor delat. Zdravja ravno ni bil trdnega, kar se mu nenadoma 22. aprila izpusti kri na uste, tako da je kar sesedeno kri bljuval. Drugi dan 23. aprila se zopet loti dela ne sluteč nič hudega.

Pri delu pa se mu zopet vlije kri, tako da ni mogel več delati. Potem se je podal k svojej sestri v Razvanje zunaj Maribora, kjer se je vlegel v posteljo, iz katere pa ni več ustal. — Ker je slutil, da ne bode več ozdravel, zato je zelo želel ter prosil, naj bi ga domov zapeljali v njegovo rojstno župnijo, Sv. Antona v Slov. goricah, da bi na domačem pokopališču počivali njegovi telesni ostanki, kar se mu je tudi izpolnilo dne 4. maja.

Doma je potem še celih 11 dni potrpežljivo prenašal hude bolečine. Previden s sv. zakramenti za umirajoče je bil v svoji 22 dni trajajoči bolezni dvakrat, prvič v Razvanju in zadnjič doma.

Bil je popolnoma v božjo voljo udan ter je 16. maja zjutraj četrt na eno, mirno v Gospodu zaspal, v 25. letu svojega življenja.

Ti, o Bog mu vsmiljen bodi
Milo ga, o Jezus, sodi,
Dušo v večni pokoj vodi!

Tako je preminil blagi mladenič, katerega so dičile nad vse posnemanja vredne lastnosti. Rajni Tone je bil mirnega značaja; on se ni brigal za hrupeče veselje, ne za razgrajajoče tovariše, ampak je cvetel kakor ponižna vijolica v vrtu Gospodovem. A poleg tega mir-

Prijel jo je za roko . . . A Perpetua si je osvobodila roko in rekla dvignivša se s svojega mesta:

«Sem li jaz dolžna govoriti z možmi, da ostanete? Vi niste pomislili na nevarnost, koji se podvržemo i mi z vami vred, ako vas spoznajo.»

«Nič ne pomaga,» je odgovoril. «Ne samo nedostatek kruha in vina vsodbuja može odposlati naju, midva sva tudi dolžna poizvedeti, kaj se je zgodilo z ostalimi kristjani v Kartagi. Morebiti se je prvo preganjanje poleglo; morebiti je ljuti ukaz cesarjev izpremenjen. Starejši si iz globine srca žele vsi odtod, zlasti ženske. Jaz moram iti, jaz in Katon. Ne pomaga ničesar.»

«A kedaj odrineta?»

* * *

Smešnica.

«Veš, draga moja, kamela je taka žival, katera cel teden brez pijače dela,» pripoveduje pijanček svoji zakonski polovici: «To ni nič posebnega, dragi moj,» zavrne ga ona, «jaz poznam kamelo, katera brez dela cel teden pije.»

nega obnašanja je bil vendar vedno dobre volje in poln poštenega veselja. Posebno rad je prepeval Marijine in tudi poštene narodne pesmi, nikdar pa ni bilo slišati iz njegovih ust grdih, klafarskih popevk in nesramnega govorjenja. Ako je pa slišal mladeniče grdo govoriti, jih je vsakokrat lepo posvaril in zavrnil.

Pokojni Tone je tudi rad zahajal vsako leto na božjo pot. Prejšnja leta vedno v staroslavne Ruše, a zadnja štiri leta na Sladko goro, oziroma tudi v Šmarje pri Jelšah (na jezeru.) Še tri dni pred svojo smrtjo mi je pravil, da nima več upanja, da bi ozdravel, in hodil še kdaj več pri «Sladki Devici Mariji.» On je v resnici goreče častil Marijo prečisto Devico, ter se vedno njej priporočal.

Nek mož mi je tudi pravil, da ga je večkrat videl ob delavnikih v začasni cerkvi Matere milosti v Mariboru, že zjutraj ob 4 ali 5 uri, preden je šel na delo.

Tudi nočnega potepanja rajni Tone ni nikdar poznal. Zato tudi vas prosim, ljubi moji somladeniči, opustite divjo navado, se po noči okrog potikati, vriskati in ljudem nagajati, se prepirati in poskušati, kateri bi hujski bil. Pomislite da je pregrešno ponočevanje iz pekla doma, da Vas in Vaše tovariše pohuja, ter v nesrečo in pekel pelja! Bodite živahni in veseli, a zraven pa tudi pridni in pošteni, da boste ljubi Bogu in vsem pravičnim ljudem, kakor rajni Tone! Posnemajte ga in ohranite ga v spominu! — Dragi Tone! V duhu klečim, dragi moj tovariš v otroških, šolskih in mladeniških letih, na tvojem preranem grobu, ter kličem hvaležnega srca:

V hladnem grobu sladko snivaj,
Brez trpljenja, brez ovir;
Pri Očetu, večno uživaj
Za plačilo dušni mir!

J. Š.

Gospodarske stvari.

Nekaj črtic o tobaku.

(Dalje.)

Tobak pa je tudi imel zagovornike. Tako je leta 1628 napisal Rafael Thor o tobaku celo himno ali hvalospjev. Tudi Friderik I., kralj pruski od 1713—1740, je bil naudušen kadilec. Ta vladar je ustanovil posebno tobakarsko društvo. Zvečer so se zbirali pri njem ministri, častniki, učenjaki in različni ptujci. Ti so kadili in pili, da je bilo veselje. Vedli so se celo domače in uganjali raznovrstne burke. V tem društvu je bilo še celo prepovedano ustati in pozdraviti prišlega gosta. Ko se pa to le enkrat pri prihodu nekega princa zgodi, je kralj iz jeze, da se pravila kršijo, društvo za vselej razpustil.

Leta 1866 je bilo v Parizu 6000 zvezkov na dražbi, ki so vse obsegali, kar se je v teku 300 let pisalo o tobaku, kakor tudi za in proti tobakarjem. Dandanes je pač težko izreči sodbo o tobaku in o njegovih ljubljencih. Ako tobak obsodimo, tedaj so na naši strani žene in dekleta. Sicer se že najdejo ženske, — namreč bolj moške, — ki kadijo ali tudi njuhajo, pa vobče je tobak le moškimi priljubljen. V mestu so kadilke seveda že gosteje. Boljše bi torej bilo govoriti za tobak, ker na ta način bi stopilo na našo stran celo dve tretjini ljudij. Toliko je namreč sedaj že na svetu tobakarjev. In da se vsem tem s tobakom postreže, — seveda za novce — je po mestih več tobakovih prodajalnic kakor skupnih in z dobro vodo napoljenih vodnjakov. Tobak priporočati pač ne gre, ker on je na vsak način strupena rastlina. Kar pa je strupenega, se ljudem na noben način svetovati ne sme. Tobak obsoditi je tudi težko. Kar niso drugi dosegli, dosegli tudi mi ne bomo. Stvar s tobakom je res kočljiva. Vsaka navada ali razvada nekoliko let raste, ostane nekaj časa na vrhuncu, pojenja, potem pa zopet izgine. Pa s tobakom ni tako. Ta je že čez 300 let

pri nas v navadi, ter se še vedno razprostira in širi.

V sedanjem času že skoraj vse kadi od mladega dečka do sivega moža. Ako starčeku pipa več ne diši, pravi, da je že izgubljen in da že trka smrt na duri. Zopet drugi trdi: «Pipa, to je še edino, kar me vzdrži.» Kadijo priprosti ljudje, kadijo pa tudi učenjaki. Da, ravno ti trde, da ne morejo priti do pametne misli, ako se jim ne kadi iz ust. Nekateri še celo zbole, ako nimajo pipe. Tu vam hočem navesti neko dogodbo, ki se sicer smešno sliši, pa je resnična.

Obhajali smo gostijo. Na njej je bil tudi star mož in njegova pridna žena, ki se je nekoliko navadila na tobak. Zvečer, ko je bilo v hiši vse veselo, nastane stari mamici hudo. Vse je bilo preplašeno. Noč temna, zdravnika nikjer, bolnica pa leži na postelji. Kakšno domače zdravilo se ji naj da? Iz te zadrege nas spravi njen mož. Ta prinese namreč natlačeno pipo, jo zažge in vtakne bolnici v usta. Čez nekoliko ur je mamica že zopet sedela med nami za mizo.

(Konec prih.)

Sejmi. Dne 20. junija v Vitanju. Dne 21. junija v Studencih pri Mariboru, pri Sv. Tomažu pri Ormožu in v Marenbergu. Dne 22. junija pri Sv. Antonu v Slov. goricah, v Št. Juriju pri Celju, v Sevnici in v Šoštanjju. Dne 24. junija v Konjicah, v Laškem trgu, v Št. Lenartu v Slov. gor., v Črnozičah, v Podsredi in v Ribnici.

Dopisi.

Iz Celja. («Triglavan» v Celju.) Kakor je bilo naznanjeno, pripeljali so se v soboto dne 4. junija z dopoldanskim vlakom «Triglavan» v naše mesto. K vsprejemu je prišlo na kolodvor mnogo celjskih Slovencev. Vzdostili smo se, zagledavši toliko število bodočih bojevnikov za slovensko svobodo in ravnopravnost. Prišlo je tudi precejšnje število hrvatskih akademikov. Z navdušenjem spremili smo ljube nam goste v «Narodni dom». Pred «Narodnim domom» jelo je deževati, pa ne dež, ker solnce je sijalo v vsej svoji krasoti — pač pa duhteče cvetke in mične šopke, katere so sule zavedne celjske dame med prisrčnimi pozdravi iz balkonov na prišlece. Popoldan se je vršil banket, pri kojem se je mnogo in navdušeno govorilo.

V lepem spominu ostal nam bode pa koncert, kojega so priredili vseučiliščniki zvečer. Take izborne zabave že dolgo nismo uživali. Imeli smo priliko poslušati izvrsten orkester goslačev, presegajoč vso hvalo. Kakor smo sodili po mojsterskem izvajanju najtežjih skladov, je bil vsak sodelujočih virtuozi v sviranju. Orkester je bil sestavljen večinoma iz slovenskih in hrvatskih visokošolcev, a tudi nekateri celjski nam znani umetniki so sodelovali. Medicinac g. Jos. Ipavc je pokazal kot dirigent veliko spretnost. Globok utis je naredila pesen «Slovo,» ki se je pela s spremljevanjem orkestra in pri kateri se je odlikoval nedosežni baritonist, g. dr. Bela Stuhec. Nad vse lep in slovesen je bil pa trenotek, ko je dražestna gospica Baševa prednašala od znanega našega pesnika Aškercera zloženi «Pozdrav slov. visokošolcem,» pri kateri priliki je pripela krasen svilen trak «Triglavu» na društveno zastavo.

Nato je nastopil gsp. dr. Ivan Dečko in kot nekdanji Triglavčan voščil društvu napredek ter ga zagotavljal pomoči vseh nekdanjih Triglavčanov. Poudarjal je tekom govora, da kakor so na severu Čehi, tako smo na jugu Slovenci poklicani, da varujemo starodavno zemljo slovansko proti vsiljivim in grabežljivim sosedom, liki živa meja, da se nam niti za ped ne premaknejo mejniki. — Burno ploskanje in odobravanje je sledilo dobro premišljenim besedam navdušenega govornika. Predsednik društva, g. med. Pikel, se je zahvalil celjskim Slovenkam in Sloven-

cem v jedrnatih besedah za prisrčen sprejem zagotavlja, da bo društvo «Triglav» v narodnih dolžnostih vedno bolj napredovalo. Po končanem govoru so pristopili iz ozadja odra celjski pevci in zapeli krepko dr. Gust. Ipavica «Pozdrav».

Pri koncertu je bil navzoč i skladatelj g. dr. G. Ipavc kakor tudi pesnik g. Anton Aškerc, in prirejale so se njima prisrčne ovacije. — Ta krasen večer ostal bode nam celjskim Slovincem v trajnem spominu.

Iz Kozjega. (Ustanovitev «kat. političnega društva.» — (Konec.) Novoizvoljeni gospod predsednik se prisrčno zahvali za dano mu zaupanje; poudarja da vkljub svojim opravkom kot župnik ter načelnik okrajnega zastopa prevzame tudi to breme na svoja ramena, češ, za slovenski narod je pripravljen tudi umreti! V ognjevitih besedah slika potem z živimi barvami naš sedanji politični položaj, ki je za nas Slovence še posebno neugoden. Omenja ministrske predsednike Badenija, Gauča ter Thuna; neusmiljeno biča nemške liberalce in nacjonalce. Razkriva skeleče rane, ki nam sekata nemški šulfere in zlasti šudmarka ob meji slovenski; omenja graških škandalov ter krivic, ki nam jih vlada dela z nastavljanjem nemških uradnikov v slovenske pokrajine; razlaga krivice in škodo, katero pouzročujejo nemške ljudske, srednje in višje šole. Omenja kmetijsko šolo v Grottenhofu pri Gradcu, v katero vsprejemajo Slovence le takrat, če Nemcev ni dovolj in katera je popolno nemška, kakor je tudi vinorejska šola v Mariboru. Torej krivica tu, krivica tam, — pa trpi ubogi Slovenec! — Umevno je, da je sledilo tem besedam vsestransko odobravanje.

Drugi govornik, domači g. vikarij, navdušuje zborovalce za «vero, dom, cesarja,» povdarjajoč, da mora društvo naše prevzeti duh katoliški, slovenski in avstrijski in tak duh hoče društvo razširjati po kozjanskem okraju. Najslovesnejši pa je bil trenotek, ko na koncu svojega govora vpraša govornik množico: «Hočete postati in ostati verni katoličani?» Enoglasno zahrumé vsi: «Hočemo!» «Hočete postati in ostati dobri Slovenci?» Še glasneje zavreščé vsi: «Hočemo!» «Hočete postati in ostati zvesti Avstriji?» «Hočemo, hočemo!» odmevalo je zopet od vseh strani, navdušenje je postalo nepopisno.

Slednjič prebere gosp. predsednik nekaj resolucij, tičočih se slovenskega vseučilišča v Ljubljani, slovenske poljedelske šole na spod. Štajarju, deželnega šolskega sveta in deželnega odbora, nastavljanja slovenskih uradnikov, katerim resolucijam so navzoči glasno pritrdjevali. V navdušenih besedah se spomni g. predsednik naših dveh jubilarov: sv. očeta in presvitlega cesarja, katerima zaorijo gromoviti trikratni «živio» in tri ure trajajoče zborovanje novoustanovljenega, prvega «kat. polit. društva» v našem okrajnem glavarstvu — je bilo končano, a začelo se bo delo, odločno, sveto narodno delo!

Iz Maribora. (Še enkrat o Bračku.) Poročilo o zadnjih urah nesrečnega Bračka je bilo sicer resnično in natančno, a nekaj je Vaš poročevalec o njem vendar pozabil, kar se mi pa zdi v vsej stvari največjega pomena. Vsakemu, ki je bil žalostnemu koncu skesanega nesrečnega priča, izročil je namreč sodnijski sluga list papirja, na kojem je bilo obrisano s kratkimi a krepkimi potezami življenje Bračkovo od prve do zadnje ure, da vsakdo živo vidi, kako se pride do vislice. Ta svarilen življenjepis je sestavila sodnijska gospodska sama na podlagi gradiva, ki se ji je bilo podalo po dolgotrajnih preiskovanjih. Ne bodemo vsega lista ponatisnili, le v glavnih mislih ga hočemo posneti. Naglaša se, da se je Bračko uže mladih let, uže kot deček ogibal dela; truditi se pač ni hotel, a dobro živeti vendar. Meni se je zdelo, kakor da bi njegov življenjepis začel za žarečimi besedami: «Lenoba je začetek vsake hudobije.» Ko je prišel čas, da si je moral Bračko uže sam služiti kruh, storil je, na lestvi hudobij

prvi korak: začel je krasti. Potrebe in želje njegove so od dne do dne rastle, in kmalu je prišel v tatvini od krajcarja do goldinarja. Ker je rad dobro živel, začel je po krčmah pohajkovati in pijančevati; krčme pa stanejo še več denarja, nego ga je Bračko imel; zato je delal dolgove. To ga je pa približevalo drugemu koraku. Dolgove je namreč bilo treba plačati, a kje toliko denarja vzeti? Spačil je menjico za okoli 100 gld., torej uže goljufal. A o določenem času je bilo treba mnogo denarja imeti, da se menjica na lep način reši, sicer še pride gospodska goljufija na sled. Jame se pripravljati tretji korak. Tast in tašča prihranila sta si po svoji dolgoletni marljivosti par sto goldinarjev, in te je Bračko hotel imeti. Ali starca denarja malopridnemu zetu nista hotela dati, pač pa ga shraniti za njegove otroke. Toda v Bračku je strast po denarju rastla od dne do dne, in ni ga več ustrašila misel, da bi dobre stariše svoje žene oropal. Ali to se ne da lahko drugače storiti, nego da poprej oba ubije. In odločil se je tudi za tak korak, ter ga v najnesrečnejši uri svojega življenja izvršil. — Tako se pride do vislic. Stariši in vzgojitelji sploh! Pokažite otrokom to živo sliko, da jih bode strah in groza pred lenobo, ki človeka zavede tako daleč. Lenoba je začetek vseh hudobij. Ti, miadina, pa si to svarilo globoko vtisni v srce, da se lenobi, kadar te zapeljivo izkuša, ne bodeš udala nikdar. Kadar si skušnjava zmagala, spomni se pa še hvaležno svojega svarila, Bračka, ter reci: «Bog bodi njegovi duši milostljiv!»

Iz Vojnika. (Žalostne razmere na nemški šoli.) «Zmiraj hujše», je kričala ženica, ko je padala po stopnicah navzdol, z jedne stopnice na drugo. Tudi pri naši nemški šoli ni boljše. Prej so še otroci vsaj pozdravljali nemški: «Gelobt sei Jesus Kristus,» ali sedaj se jim je tudi ta pozdrav prepovedal in nadomestil z novo modnim pozdravom ali bolj rečeno s hujskanjem «heil!» Ubogi stariši, ki pošiljajo svoje otroke v solo k ljudem, kojim je najvišji izgojevalni vzor, da vcepljajo že mladini v nežna srca nestrpnost do drugih narodov. Stariši, vi veste, kako je pri vaši deci glede poučevanja v krščanskem nauku žalostno, ker otroci ne razumejo, česar se učijo; če pa se jim sedaj zadnja nitka, ki jih drži vsaj zunanje še nekoliko v zvezi s krščansko vero, pretrga, — kako se morete potem pred svojo vestjo opravičiti, da še otroke, svoj najdražji zaklad, nadalje izročate takšnim učiteljskim močem?

Ali ni zadosti, da neka tukajšnja učiteljska moč sama nesramno izziva mirne, slovenske ljudi; mora li učiti tudi otroke, naj dražijo poštene ljudi s pozdravom «heil?» Ali si hočete dati izgojevati na nemški šoli fakinažo, pouličnjake, ali pri Vas nima šola višjega, vzornejšega namena? Zares žalostne razmere vladajo na nemški šoli! To bo nam gotovo potrdila tudi učiteljica na nemški šoli, M. Premešak. Kaj ne, gospica?

Zdole pri Brežicah. (Mokrači.) V zadnji štev. mokraškega «Delavca» je i neki čuden dopis iz Vidma. Ta rudeči list zagnal se je v svoji grdo obrekovalni in lažnjivi navadi v videmskega gospoda, ki so opravljali nekoliko časa pri nas službo božjo. V tem času so našli, koliko je že pri nas po socijalnih demokratih okuženega in gnjilega. In ker so uvideli, kako so naši ljudje zapeljani, so se jim usmilili in so jednega in drugega poučili in mu razjasnili pravi namen socij. demokracije. Velezanimivo je, kake misli imajo nekateri naši trdoglavci o rudečkarjih! Vidi se, da so popolnoma nevedni in zapeljani. Da so se nekateri sedaj spame-tovali, to jezi mlečnozobega dopisnika «Delavčevega,» ki pa ni v Vidmu doma, kakor se izdava, ampak pri nas v Zdolah. Ubogi hinavski dopisnik piše nekaj o Kristusovih naukih, a v cerkev ni prišel nikoli, da bi jih slišal. Hvala Bogu, sedaj smo se ga znebili, hudobni ljudje pravijo, da so mu iz samega veselja pot s suhimi koprivami pokadili, ko

je odšel. Kar piše «Delavec» o otrocih, je popolnoma vse navadna, rudečarska laž. In «resni možje» so mu mokraški somišljeniki! Ali se pa more kateri izmed teh nevednežev «resen» imenovati? Oj, smešnica! Le pogledite resne može na Vidmu in bodete videli, kako so ubogali gospoda lansko leto pri občinskih volitvah in so izbacili iz odbora vse, ki občini niso bili na korist. Dopisnik očita, da so še «premladi.» Mladi so in zato imajo tem več veselja in poguma, mokraškim naukom škodovati in jih pobijati. Knjižica, ki je nekaj naših poučila, je znana brošurica «Socijalni demokratje, novi kmečki prijatelji.» Zdolani! Dragi možje, ne dajmo se tako za nos voditi, kakor se nam je do zdaj godilo, bodimo vsi pošteni krščanski možje. Toliko za danes. Ako pa kdo hoče, mu o naših rudečih razmerah še tudi kaj veselega in smešnega povemo, na pr. kaj se je zgodilo na Jurjevo nedeljo. Celi «Delavčev» dopis ni drugega ko nesramno zavijanje resnice in laži. Sploh je mokraški dopisnik preneumen in preslab, da bi mogel kaj pametnega zapisati!

Iz Rogatec. (Izpremembe.) Cele tri mesece smo radovedno drug drugega povpraševali, kdo bo le k nam prišel za nadžupnika. Različno smo to vprašanje uganjali, a 1. majnika so gospod provizor naši radovednosti najboljše ustregli s tem, da so rekli: Dragi župljani! Danes bodo mil. proš Josip Flek v Ptuj inštalirali našega novega nadžupnika, veleč. g. mestnega vikarija Franca Šalomon, kateri se vam bodo 22. maja slovesno predstavili. Ta vest je pri vseh župljanih vzbudila veliko veselje. Dan 17. maja je bil določen za prihod novega nadžupnika v Rogatec. Župljani so celo pot od meje, kjer se rogačka nadžupnija začne, noter do farne cerkve olepšali z mnogimi slavaloki, okinčanami, smerekami in raznimi zastavami. Prihod je bil vsled tega resnično veličasten.

V nedeljo 22. maja pa so nam mil. g. kanonik dr. Križanič v ganljivem in navduševalnem govoru gospoda nadžupnika slovesno predstavili ter nam razne lepe nauke podali, katerih se hočemo vestno držati. Dal Bog, da bi ljubi Bog novega nadžupnika na tej noveji postaji obilno blagoslovil ter nam jih ohranil mnogo let čvrstih in zdravih!

Še nekaj! Ne samo nadžupnija, ampak tudi donačka občina je v mesecu majniku dobila novega voditelja-župana; in ta je posestnik Jurij Cajzek. Bil je dosihmal vedno poštenjak, zato upamo, da bo tudi v prihodnje ostal zvest sin katoliške cerkve, neustrašljiv narodnjak in bo napravil precej konec nemškemu uradovanju, v katero se je prejšnji župan tako zatelebil, akoravno ni znal nemški. Ta volitev sicer zlasti dvema Donačanoma ne bo najbolj po volji. Bivši župan Bečelek in njegov zvesti pristaš pod Sv. Jurijem sta pred mesecem dni celo drugače «špekulirala.» Pa kaj si hočeta, saj vidita, da ni bilo drugače mogoče. Ste vendar vse poskusili, dvakrat ste volili župana, in petkrat občinske svetovalce, pa bilo je vse zastonj. Bečelek ni postal niti župan niti občinski svetovalec. Joj! joj! vse zvezde zgubiti, pač mora hudo biti, še bolj hudo, ko takrat, ko ga je ob času zbirke nek rekrut nekoliko prestrastno po glavi potipal. Pa daj Bog, da za vselej! Vi spoštovani volilci občine «Donačka gora» pa bodite zanaprej složni, ker sloga jači, nesloga pa tlači, ter si dajte svetovati od ljudi, katerim je mar vaš blagor in ne poslušajte ter se ne ozirajte več na ljudi, katerim iz vseh žepov žija zavržljiva sebičnost!

Razne stvari.

Domače.

(Vse župnije naše vladikovine) se bodo v nedeljo posvetile presv. Srcu Jezusovemu. Naj se nebesa dobrotno ozrejo na to posvetitev ter podelijo naši lepi

vladikovini in našemu milemu narodu dovolj kreposti in moči, da se obrani v sedanjih razburjenih časih vseh svojih sovražnikov!

(Ravnateljstvu ces. kr. poštne urada mariborskega.) Zadnji pondeljek je neka gospa hotela na glavni pošti odposlati knjižico ter jo frankirano izročiti uradnici, gospodičini S., sedeči na desni strani glavnega vhoda. Pošiljatev je imela razločno pisan, a čisto slovenski naslov: «Blagorodni gospod Sv. Trojica v Slov. goricah.» Uradnica pa je sprejem odklonila z opazko: «Vi imate po najnovejšem ukazu pristaviti nemško krajevno ime.» In gospa je to morala storiti. — Dobro vemo, da takega ukaza ni, in je sploh nemogoče, ker Slovenca nikdo ne more siliti, da bi pisal nemški; ali navlašč smo vprašali več g. poštних uradnikov, in ti so nam zatrjevali, da takega ukaza, o kakršnem je govorila g. S., res ni. Tako drzno ravnanje poštne uradnice si odločno prepovedujemo ter jo s tem naznanimo častitemu ravnateljstvu c. kr. poštne urada mariborskega. Ime odpošljateljice je uredništvu znano.

(Zrelostni izpiti) vršé se na c. kr. učiteljsku ta mesec; pismeni so začeli pondeljek ter trajali do današnjega dne, ustni pa bodo 23., 24. in 25. Maturantov je 21, med njimi 19 rednih, izmed teh zopet 12 Slovencev; ostali z zunanji so Nemci. — Opažamo, da se imamo letos nadejati nekoliko več slovenskih učiteljev, izhajajočih iz c. kr. učiteljskega mariborskega, nego druga leta. Ali vkljub temu, kaj zaleže število 12 pri tolikem pomanjkanju, dočim je nemških učiteljev in učiteljic na preobilje! Dobrih slovenskih učiteljev nam treba!

(Nova Štifta pri Gornjemgradu.) Dne 31. majnika t. l. je bil voljen v tej občini novi občinski odbor, v katerem se nahajajo sami verni in zanesljivi narodnjaki. Bog blagoslovi njihov trud v vsakem oziru! —

(Okrajno glavarstvo na Slatini.) V nedeljo, dne 12. junija, je imel slatinski občinski odbor sejo, v kateri je sklenil prošnjo do slavnega c. kr. notranjega ministertva, naj ono blagovoli ustanoviti okrajno glavarstvo za rogaški in šmarijski okraj s sedežem na Slatini. Daj Bog, da se to tudi uresniči!

(Naše pošte in slovensčina.) Nekdo od Sv. Križa tik Slatine nam je poslal dopisnico, na kateri se natanko in lepo pisano bere naslov: N. N. pri Sv. Križu. Pošta Rogaska Slatina (Štajarsko.) Dopisnica se je na ljubljanski pošti oddala in potem potovala k Sv. Križu na murskem polju. Kdaj bodo vendar naše pošte spoštovale tudi naš jezik? Dočakamo li?

(Na Slatini) se naj sestavi kopaljska komisija; to prošnjo na c. kr. namestništvo je sklenila slovenska večina slatinskega občinskega odbora v zadnji seji. Da bi ta komisija bila za občino velikega pomena in posebne koristi, razvidi se iz tega, ker se tej komisiji z vso močjo protivijo slatinski po sili Nemci, seve na posebno željo nemškonnacijonalnega deželnega odbora.

(Hmeljarji) bodo razstavi na dun. jubil. razstavi hmelj in hmeljarska orodja. Ali se razstave udeleži tudi južnoštajarsko hmeljarsko društvo v Žalcu, nam ni znano.

(Kakoršen je kdo sam, tako misli o drugem.) V celjskem mestnem gozdu je nastal pred nekajimi tedni na neznan način ogenj. Naši nemški «purgarji» govorili so takoj okoli, da je nekdo nalašč zažgal; seveda dokazati te laži ne morejo. Kakoršen je kdo sam, tako misli o drugem.

(Med delavce!) Kjerkoli se nahaja po spodnještajarskih mestih in trgih kaj delavskih rodbin, naj se jih naše razumnštvo ne ogiba, ampak naj jih pridobiva zase in svoje nazore. Saj so delavske rodbine pri nas skoro izključno slovenske krvi. Tudi oni nes-pametni časi so že minoli, da bi se razumniki s svoje vzvišenosti le ošabno ozirali na «nižje» ljudske stanove. Prej bodo dale de-

lavske rodbine našim mestom in trgom slovenski značaj nego razumniške. Čas je treba razumeti in ne se ustrašiti večletnega dela! Le pogledimo v Ljubljano! Kdo je tam bolj naroden, ali dr. Tavčar s svojim nemški govorečim razumništvom, ali dr. Krek s svojimi narodno-naudušenimi delavci?

(Tudi od nasprotnikov se je) treba učiti. Če si Nemeč med Slovenci kupi posestvo, potem se ne bode silil, da se za občevanje s svojimi sosedi kmalu nauči slovenskega jezika. Če ga slovenski сосед ne razume v nemščini, ima zanj krepki izraz «osla» ali «bika», ali pa vsaj pomilovanje, da še ne zna zadnji Slovenec nemški. Mi ne priporočamo rojakom onih krepkih izrazov, pač pa jednaki ponos na slovenski jezik! Ne dajmo se ustrašiti, poslužujmo se povsod brezozirno svojega jezika in slovenščina bode bolj spoštovana. Slovenci smo prepohlevne ovčice!

(V Vitanju se govori,) da skuša neko človeče iz Ribnice na Pohorju tamkaj razširjati socijal-demokratske nazore in spise. Svarimo dotičnika kakor nekatere nam znane može, da se ga varujejo in mu ne grejo na limanice, sicer jim bomo podkurili tako, da bo veselje.

(Iz zgornjega Dobrenja) se nam poroča: Ker je letos sadno drevje bilo vse v tako bujnem cvetju, veselili smo se obilnega sadnega pridelka. Pa kakor se kaže, ne bode tako. Gotovo je temu škodoval ob času cvetja, močan, dva dni trajajoči veter, kateri je jablanom cvetje potrgal in cvetni prašek odnesel. Prav obilen pa se nam obeta vinski pridelok. Grozdicev je nastavljenih, da je veselje pogledati. Bog daj, da bi močno dozorelo. — Ozimine in jarine lepo kažejo; tudi sena bodemo obilo dobili. Proti toči smo se tudi pri nas letos oborožili z možnarji in z železniškimi dimniki. Kadar se prikažejo nevarni oblaki, pa že poka po vseh hribih, kakor bi se vršili manevri. Da bi le res kaj pomagalo!

(Kaznovani ptički.) V našem «nemškoolikanem» Celju se klatijo ob večernih urah polodrasli pobalini po šetalšču, «štenkajo» vsakogar, katerega spoznajo, da ni njihove nemške omike, in često tudi napadajo mirnega šetalca. Tako so napali pred kratkim nekega dijaka. Vsled ovadbe obsodilo jih je sodišče v zapor do enega tedna, kjer bodo ti mladi germančki imeli priliko premišljevat svoje nadobudno življenje. Sicer je to vse premalo za tako okuženo mladež. Omeniti je, da imajo ti pobalini le takrat korajžo, kadar je treba samo nad enega iti, — prav kakor stari. Lepe sadove prinaša «wolfizem».

(Celjska «Wacht am Rhein») Ko se je vršil koncert «Triglavanov» v celjskem «Narodnem domu», zabavali so se Nemci zunaj po svoje, namreč kakor že znajo s heilanjem in rogoviljenjem. Med mnogovrstno namešano druhaljo bilo je, kakor smo čuli, celo nekaj c. kr. uradnikov in neki odvetnik! — Čast, komur čast! Častitamo nemškim Celjanom nad to izbornu «Wacht am Rhein!»

(Nemški Celjani morajo imeti sila slabe glave,) kajti ko so zagledali množino slovenskih in cesarskih zastav na «Narodnem domu», jelo se jim je tako v glavi mešati, da bi bilo skoro po njih. V tem čudnem svojstvu podobni so ti naši vrtoglaveži — puranu.

(Viharna seja.) Zadnja seja okraj zastopa na Vranskem, katero je počastil i okrajni glavar grof Attems, je bila precej viharna. Spoznalo se je zopet, da se Slovincem pač njihove pravice ne smejo in ne morejo dati. Slovenec mora seveda svoje davke ponižno plačati, a za pravice še le prositi. Zopet izvoljeni ud zastopa, č. g. Fr. Zdolšek, je predlagal, da naj se pošlje na pristojno mesto prošnja za slovensko vseučilišče v Ljubljani, kar so Slovenci soglasno sprejeli. Čas je, da se ganejo tudi drugi okr. in občinski zastopi po slovenskem Štajarju!

Proč iz Gradca! Razgovor je bil v zastopu tudi o napisu na novem sodnijskem poslopu. Slovenci bi radi, da bi bil vsaj nemško-slovenski. No navzoči okrajni glavar je rekel, da o tem nima zastop ničesar odločevati, za nemško-slovenski napis smé k večjemu le prositi. Torej za pravice še le prositi!

(«Celjski Sokol») priredi v nedeljo, dne 19. rožnika t. l. izlet v Št. Jur na južni železnici. Sodelovala bodo «Celjsko pevsko društvo», «Celjska čitalnica» in «Del. podporno društvo v Celju» in požarna bramba šentjurska. Pristop je vsakemu prost. Sokoli bodo izvajali velezanimive telovadne vaje. Ako bo pa deževno, priredil se bo izlet še le prihodnjo nedeljo, dne 26. rožnika.

(Občine Ljubnica, Skomre,) Paka, Brezen in Frankolovo so vložile v državnem zboru po poslancu J. Žičkarju prošnje, naj se prenaredi postava zoper živinske kužne bolezni tako, da se ne prepove trgovina z živino po celem okraju, ako nastane bolezen v enem hlevu, temveč le v dotični vasi. Škoda, da pri zdajšnjih razmerah ni misliti na to, da bi se kmalu mogla spremeniti ta postava, ki je resnično v veliko nadlogo našega ljudstva.

(Oblak se je pretrgal) dne 9. t. m. v Pohorju nad Sv. Venčeslavom, kar je napravilo tako povodenj, da je niti stari ljudje ne pomnijo. Z njiv je odneslo rodovitno prst, travnike pa posipalo s prodcem in kamenjem. Odneslo je tudi vse brvi, moste in slape. Namesto da bi šli posestniki kosit, bodo pa šli kamenja in plavotja vozit iz travnikov. Uboge občine! — Tudi iz Št. Lovrenca nad Mariborom se nam poroča, da se je tam oblak pretrgal ter naredil veliko škode. Pohlevna Slepnicca se je spremenila v hrumečo in deročo reko.

(Trg Veržeje) si je izvolil pretekli teden nov občinski odbor in za župana gsp. Jož. Osterca. Upamo, da se bo novi odbor pobrigal več za narodne in gospodarske zadeve staroslavnega trga.

(Kat. delavsko društvo.) Pri mesečnem zborovanju tukajšnjega delavskega društva je zadnjo nedeljo govoril učni prefekt, č. g. Anton Korošec, o sovražnikih in prijateljih delavskega stanu, profesor č. g. Zidanšek pa o svojem potovanju v sveto deželo.

(Delo so ustavili) mariborski zidarji in tesarji. Zahtevajo, da se jim delo vsak dan za jedno uro prikraja, a plača za 10% poviša. Ako bodo delodajalci lahko jeden teden vstrajali brez delavcev, bodo delavci morali zopet na delo, ne da bi kaj dosegli.

(Vzorna šola) je nemška celjska gimnazija, na kateri je ravnatelj Peter Končnik. Na Telovo je imelo nemško pevsko društvo izlet v Laško. Izleta se je udeležil tudi ravnatelj in več gimnazijcev. Pred ravnateljevimi očmi so nosili dijaki plavice, ki so znamenje prusaškega mišljenja, z ravnateljem vred so klicali Wolfu «heil», ž njim vred so se tudi udeležili navadne pivske krokarije. Je vendar tudi dobro, da se je Končnik prelevil v Nemca, sicer bi sedaj naše slovenske dijake tako uzorno izgojeval!

(Šola na Ščavnici) je slavila 12. junija spomin 50letnega vladanja presvetlega cesarja. To je popolnoma prav, a da se za slovenske otroke prirejajo slavnosti, ki imajo odlično nemški značaj, to je popolnoma krivo. Šola na Ščavnici goji neki ljubimske zveze z nemškim šulvereinom. No, potem nam je mnogokaj jasno!

(Volitve v Vojniku.) Volilni imeniki za vojniške volitve so se ovrgli. Tako je tudi zahtevala pravica in grof Attems bi to moral kot jurist že davno vedeti.

(V Ljubljani) se je sprožila misel, da se letos skliče katehitični shod in da se ustanovi nov katehitični list. Misel je dobra, da bi se le izvršila, a čudna se nam zdi trditev, katero je nekdo zapisal v št. 133 «Slovenca», da slovenski katehetje še nimajo nikakoršnega glasila, ko je vendar «Voditelj» izključno namenjen duhovnikom in ima od-

ločen poseben prostor tudi za katehetiko. Ko je izšel «Voditelj», slišali so se glasovi, naj ne cepimo moči. Ali se s tem ne bode cepila, če bodeta naenkrat dva slovenska časnika obdelovala katehetiko?

(Posvečevanje novih zvonov) v Spodnji Polskavi se je vršilo preteklo nedeljo prav slovesno. Mil. g. stolni dekan, Lovro Herg, so najprej zvonove posvetili, potem pa so preč. g. monsig. K. Hribovšek, v izbornem govoru razložili visoki pomen zvonov. Navzočih je bilo 12 duhovnikov, polskavski grajščak dr. Glančnik in ogromno število ljudstva.

(Stallnerjev zakon,) sklenjen od nemške večine deželne zbornice, s katerim se je mislila dati hišnim posestnikom pravica, voliti z zemljiščnimi posestniki, ni dobil cesarjevega potrjenja.

(Drava narašča) danes neprenehoma. Sedaj je že narasla blizu 3 metre nad navadnim stanjem.

(Brzovlak) je skočil s tira danes blizu Vuzenec. Natančnejša poročila še nam v tem trenutku manjkajo.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo Frankolovo je dobil č. g. Gregor Presečnik, doslej župnik v Loki. — Čast. g. Anton Askerc je imenovan mestnim arhivarjem v Ljubljani.

Društvene.

(Slovensko pevsko in bralno društvo «Maribor») ima v pondeljek 20. junija ob pol 8 uri zvečer v prostorih g. Ivaniča svoje drugo izvanredno občno zborovanje. Ker se je društvo nekoliko izpremenilo in ker se imajo vršiti važne reči, se prosi, da blagovolijo vsi p. t. udje se udeležiti tega zborovanja.

(Čitalnica v Brežicah) priredi veliki koncert na vrtu «Narodnega doma» v nedeljo, dne 19. junija 1898. — Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 50 kr.; kmetje plačajo po 20 kr. O neugodnem vremenu bode koncert v dvorani.

(Novo društvo.) C. kr. namestništvo v Gradcu je pravila krščanskega socijalnega političnega društva «Naprej» s sedežem v Celju odobrilo.

(Revizorjem in tajnikom «Zveze slovenskih posojilnic») imenovalo je načelstvo g. Franjo Jošt-a, dose danjega dolgoletnega knjigovodjo celjske posojilnice. — Posojilnice, katere žele kakih pojasnil ali revizije, naj javijo to naravnost «Zvezi slovenskih posojilnic v Celju», kateri bode sedaj mogoče vsestransko vstrezati vsakojakim željam njenih članic. Vse nove posojilnice pa vabimo, da pristopajo temu za naš narodno-gospodarski napredek jako važnemu društvu.

Iz drugih krajev.

(Praznik sv. Cirila in Metoda.) Prezvizišeni škof djakovski, J. J. Strossmajer, je za svojo škofijo zaukazal, da naj se praznik slovanskih apostolov, kadar pade na delavnik, prenese na prvo nedeljo in v cerkvi kar mogoče slovesno praznuje. Tudi se mora ljudstvu v posebni pridigi razložiti življenje in delovanje sv. bratov. — Dekani so dobili ukaz, da morajo škofu poročati, kako se bo v posameznih župnijah slavil praznik svet. Cirila in Metoda. Naj tudi pri nas Slovincih od leta do leta raste češčenje do svetih naših apostolov!

(Naše zahteve.) Slovanska krščanska narodna zveza je odposlala v sredo k ministerskemu predsedniku Thunu odposlanstvo, ki je zahtevalo, da se pri reševanju jezikovnega vprašanja ne ozira samo na česke razmere, ampak tudi na slovenske, hrvatske in rusinske. Slovenci in Rusinci hočejo za večjo samoupravo raznih kronovin tudi le tedaj glasovati, če se po posebnih zakonih zagotovijo pravice narodnih manjšin.

(Čehi slavijo) te dni stoletnico rojstva slovitega učenjaka in rodoljuba Palackyja. Posebno velikanske slavnosti se bodo začele vršiti v nedeljo v Pragi. Vsi slovanski narodi bodo pri tej slavnosti zastopani. Tudi

stolno mesto ruskega carstva bo poslalo svoje odposlanstvo. Palacky se je neumorno boril za slovansko uzajemnost in za velikost in neodvisnost naše Avstrije.

(K shodu slovanskega časopisja) v Prago pojde manj slovenskih zastopnikov nego je bilo naznanjenih. Mesto poročevalca o slovenskem časnikarstvu g. Gabrščka, katera soproga leži na smrtni postelji, pojde

drugi zastopnik, ki bo čital tudi poročilo. — Naš list bo zastopal iz prijaznosti »Slovenčev« odposlanec. Dal Bog shodu obilo blagoslova! Združimo se, organizujmo se in dobri sadovi ne bodo izostali!

(Učiteljišč je v Avstriji) vseh skupaj 62, namreč 44 moških in 28 ženskih. Moške zavode obiskuje 6923 dijakov in ženska učiteljišča 2959 dijakinj, vseh je tedaj 9882.

Loterijne številke.

Gradec 11. junija 1898: 79, 61, 70, 43, 33
Dunaj » » » 22, 1, 46, 11, 76

Svila za neveste, meter 65 kr.

do 14 gld. 65 kr. — v najnovosegnejših tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštne in carine prosto na dom. Vzorce obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Bazglas.

Od podpisanega krajnega šolskega sveta se naznanja, da se odda zidanje, sploh grajenje nove šole. Zniževalna dražba bo se vršila dne 18. julija t. l. ob 9. uri predpoldne na licu mesta, kjer se ima zidati nova šola.

Izklicalo se bo za 15.500 gld. Vsak, ki se dražbe vdeleži, mora 10% vadija pred dražbo pri dotični komisiji položiti.

Stavbeni načrt, proračun stroškov in dražbeni pogoji so na ogled, pri podpisanemu šolskemu svetu od 18. t. m. do dneva dražbe.

Krajni šolski svet Ljubno, dne 11. junija 1898.

Frano Lienčenegger, načelnik.

1-2

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc, trgovec v Celju v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagone, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzajem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino.

Z velespoštovanjem 16-52

Anton P. Kolenc.

Ključar se išče

za nek večji trg na Spodnjem Štajarskem po neki trgovini za železje. Oglasilci so lahko že samostojni ključarji, ali taki, ki želijo postati samostojni. Ključarstvo se bode oddalo le takim, ki bodo delali na svoj račun, a mnogo podpore in dela dobivali od trgovine za železo. Nadalje morajo biti izvežbani v vseh ključarskih delih. Svoje ponudbe naj pošljejo z izjavo svojega dosedanjega posla pod pismenkoma „J. R. 605“ na upravništvo tega lista. 1-2

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru. Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleestnike in okrevance kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 117

Priporočba.

Blaž Gabrovec in Franc Šmigoc iz Gruškovca, pošta Sv. Barbara v Halozah, dobro izurjena v zelenem cepljenju trt, se priporočata p. n. vinogradnikom za cepljenje. Ponudbe naravnost njima.

Edini narodni sladčičar!

Podpisani usoja si naznaniti slavnemu občinstvu ter velečastiti duhovščini, da je otvoril v četrtek, 19. majnika t. l., v „Narodnem domu“ v Celju svojo

sladčičarno,

kjer bode imel razen sladčic v zalogi tudi razne likérje po nizkih cenah.

Zlasti za godove, za veselice in nove maše se vsa potrebna naročila hitro izvrše. Zagotavljajoč ceno in točno postrežbo znamenuje

z najodličnejim spoštovanjem

Ivan Vrečko,

sladčičar.

3-8

Svoji k svojim!

Henrik Klemenčič,

trgovec in gostilničar v Veržeju,

naznanja cenjenemu občinstvu, da prodaja v svoji prodajalnici raznega špecerijskega blaga po najnižji ceni, tako fino sirovo kavo kilo od gld. 1-20 do 2 gld., fino praženo kavo kilo od gld. 1-80 do 2-20, sladkor v celej grudi 38 kr., na drobno 40 kr. kilo, dobro laneno in laško olje za salato liter od 38 do 46 kr., kakor tudi razno železo, kose, srpe, motike, itd. V gostilni se dobiva pristno vino iz lju-tomerskih in sosednih goric od 28 do 56 kr. liter, dobro žganje do 80 kr. liter. — Skrbljeno je vedno tudi za dobra jedila.

Priporoča se

Henrik Klemenčič.

1-4

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru je ravnokar izišel:

Važno za

Vsakega!

Železniški vožnji red

za Spodnji Štajar

Veljaven od 1. maja 1898.

Iztis velja 3 kr., po pošti 5 kr.; znesek se lahko pošilja tudi v poštinih znamkah.

Knjige na prodaj!

- Duhovni pastir, 4., 5. in 6. letnik z dvema lepovezanima prilogama apologetika in pedagogika, vred fl. 6.—
 - Rimski katolik, 1., 2., 3., 5. in 8. tečaj à 1 gld. vkup 4.—
 - Dom in Svet, 4., 5., 7. in 8. letnik à 2 gld., vkup 5.—
 - Dom in Svet od 1. 6. manjka št. 10, od 1. 9. manjka št. 6, vkup 2.—
 - Cvetje z vrto sv. Franciška, 1—14. letnik, 2. letnik zvezan, vkup 7.—
 - Naše škodljive živali, 3 snopiči 1-20
 - Naše škodljive rastline 4 snopiči 1-60
 - Slovenski pravnik, 5 snopičev 1-60
 - Slovenskih večernic 17 zvezkov 4-50
- Vse je čedno ohranjeno. Naročila naj se pošljejo upravn. tega lista.

Kmečko konzumno društvo

na Frankolovem bo imelo v nedeljo, dne 3. julija ob 3. uri popoldne v okolici Loka št. 8 svoj občni zbor s sledečim vspreedom: 1. računi se pregledajo; 2. pravila se bodo razširila.

Jajca za valjenje

pristinih brahma-kokošij komad po 15 kr., holandsk. črnih, z velikimi belimi čopi, komad po 25 kr., pristnih štajarskih kokošij komad po 10 kr., srebrnih paduvank komad po 30 kr., langhans komad po 30 kr., puranov komad po 30 kr., srebrnih wyandottes komad po 30 kr. italijank komad po 30 kr., pritlikovk komad po 30 kr., košinšink komad po 25 kr., sedmo-graških golovratk komad po 20 kr., dorking komad po 25 kr., jokohamk komad po 50 kr., endemskih orjaških gosij komad po 1 gld., pekinških rac komad po 20 kr., velikih štajarskih rac komad po 20 kr.

Razpošiljam jajca za valjenje živalij čistega plemena, ki so že bile večkrat odlikovane in dajem jamstvo za čistost in pristnost plemen.

Maks Pauly, Köflach (Štajarsko)

Antiperonospora Numa Dupuy in dr.

Dunaj, VI., Windmühlgasse 33.

Izkušeno sredstvo, enako dobro, pa cenejše, kakor galica z apnom; škropilnica se ne maši.

Zavoj za hektoliter mrzle vode 30 kr. a. v.

Zalogo ima: V Mariboru M. Berdajs, P. Holaček; v Celju Jožef Matič; v Ptujju bratje Maurotter; v Ormožu Otmar Diermayer; v Slov. Bistrici Alojz Pinter. 4-6

Sesalke Tehnice

vsakih vrst za domačo in javno rabo, za kmetijstvo, stavbe in obrt.

NOVOST: Po Bower-Barffovih patentnih inoksidacijskih sesalkih.

inoksidirane sesalke so obvarovane zoper rjo.

Ceniki gratis in franko.

W. GARVENS, DUNAJ,

{ I. Wallfischgasse 14.

{ I. Schwarzenbergstrasse 6.

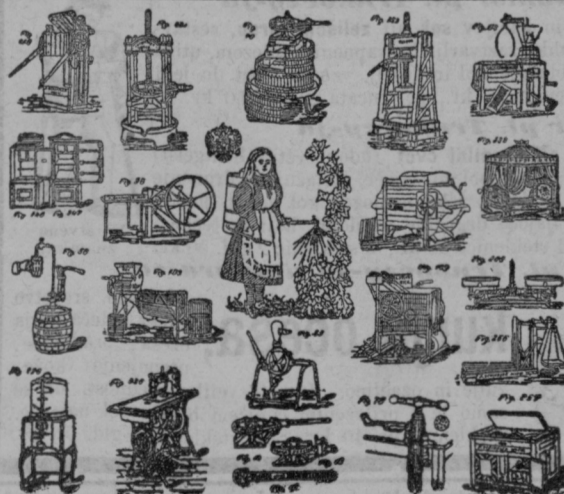
Ceniki gratis in franko.

Se dobiva v vseh trgovinah s stroji in železom, v tehničnih, vodovodnih in vodnjakekopnih podjetjih itd.

Zahtevaj izrečno:

Garvenove inoksidirane sesalke, ozir. Garvenove tehnice.

5-26

Janez Schindler,

Dunaj III., Erdbergstr. 12, pošilja zastoj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 300 podob različnih strojev in orodja za poljedelstvo, obrt in hišne potrebe. Cene nižje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba se jamči. Plačila prav ugodna. Solidni krščanski prekupci se iščejo.

Janez Schindler,

c. kr. 6-18 lastnik privilegij. Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še pouk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 4-50 gld.

Zahvala.

Vsem dragim in blagim prijateljem in dobrotnikom, ki so se v tako obilnem številu vdeležili ustanovitve „katoliško-političnega društva za kozjanski okraj“, posebej še vrlim pilštanskim, kozjanskim in šentpeterskim pevcem, ki so nas pozneje razveseljevali s svojim mičnim petjem, kliče: stokrat Bog plačaj in na svidenje v Št. Petru Odbor.

Vabilo

k
občnemu zboru ormoške posojilnice,
registr. zadruga z neomejeno zavezo, ki se odredi
na nedeljo, dne 19. junija 1898
ob 2. uri popoldne v Čitalnici ormoški.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnikovo, polaganje končnega računa in bilance za leto 1897.
2. Poročilo nadzorstva o računih in bilanci za leto 1897.
3. Predlog predstojništva in nadzorstva o porabi čistega dobička.
4. Prenaredbe nekaterih točk zadružne pogodbe, (zadružnih pravil).
5. Volitev predstojništva in nadzorništva.
6. Slučajni predlogi.

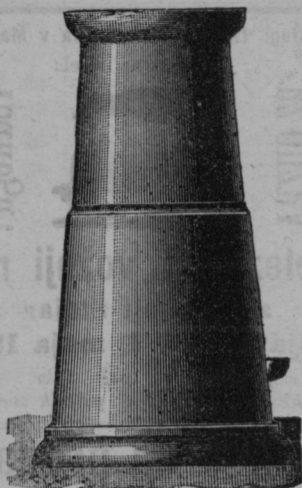
Drugo vabilo.

Ako ob zgoraj navedeni uri ne bi bilo za sklepanje dosti navzočih udov, se koj s tem vabilom za ta slučaj nesklepnosti zborovanja odredi v smislu § 33 in 34 zadružnih pravil drugo zborovanje na isti dan 19. junija 1898, pa ob 3. uri popoldne na istem mestu in z istim dnevnim redom, kakor je spredaj za prvo zborovanje odločen. 3-3

V Ormožu 29. maja 1898.

Vek. Krajnc. Dr. J. Geršak.

Najboljše možnarje za streljanje proti toči,
dalje
novoiznajdene, brzostrelne in varnostne možnarje

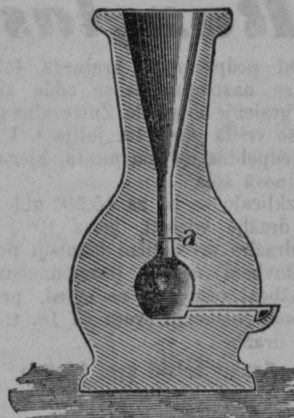

(katerih ni treba nič zabijati, pri streljanju vsaka nevarnost izključena, pokajo boljše, potrebujejo manj smodnika in streljajo mnogo hitreje kot navadni možnarji);
najboljše in najnovije kmetijske stroje;
vse sestavne dele iz železa za mline, žage, tovarne in druge obrtnijske naprave

izdeluje in prodaja po tovarniških cenah z garancijo

tovarna za stroje in livarna
Pehani, Lorber in dr.

v Žalcu pri Celji. 11

Glasovir

na prodaj s šestimi oktavami, ki glas dobro drži, se proda za 55 gld. Več pove Janez Srobotnik, orglavec v Zavodnji, pošta Šoštanj, Štajarsko. 2-2

Lepo posestvo

na bregih, 120 oralov gozda, njiv in travnikov s hišo vred, oral po 45 gld. Več se zve pri lastniku Iv. Glaser v Selnici. 3-5

Molitvenike slovenske in nemške, najrazličnejše in najokusnejše vezane, priporoča v obilnem številu po najnižjih cenah 3-3

kot birmske darove

Andrej Platzer

(prej Edvard Ferline),

trgovec šolskih knjig in molitvenikov na debelo in drobno v Mariboru, v Gosposkih ulicah št. 3.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča **po pošti.**

Pogled mestnega trga in lekarne Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani. 1-12

Ubald pl. Trnkóczy

lekar pri rotovžu zraven mestne hranilnice v Ljubljani; priporoča sledeča zdravila:

Doktor pl. Trnkóczy-ja
želodečne kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucet 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
krogljice odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., zamotek 1 gld. 5 kr., pet zamotkov 4 gld. 75 kr.

Marija Zell. Varstv. znamka. Pocukrene krogljice, 1 škatlj. 40 kr., 3 škatlj. 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvarljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvarja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
protinski ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnenje za križ, roke in noge, kot zopet poživiljajoče drgnenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za kurja očesa, izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolani del namaže. Steklenica po 40 kr. Šest steklenic 1 gld. 75 kr.

PRISTEN

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

Janez Nedelko
naznanja, da je njegovo posestvo v Št. Jakobskem dolu, županije Sv. Marije na Pesnici, na prodaj. Posestvo obstoji iz lepih travnikov, njiv in gozda. Hraniti so zidani in kriti z opeko. Kupi se lahko 15 do 20 oralov, kakor kdo želi. Cena se izve pri gospodarstvu. 1-2

Pri Seršeni v Ljutomeru
se dobi prav dobro vino iz lastnih goric, in naravna silivovka po mogočni nizki ceni. Gospodje gostilničarji, kateri hočejo dobro vino in silivovko točiti, se opozarjajo nato. 3-3

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka
J. F. PEYER-a
Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 16-45

Solidna postrežba in prav nizke cene.